

(המשך מעמוד 7)

וחונכו במהדורה המקורית של הוי זה. אולם הם לא הצטרפו למעגל הרקודים.

רק כשאני רואה בחורה, כזאת כאן, העיר אחד מהם בנימת הערצה, "יכול אני להעריך עד כמה חסרים כאן בחורים ארץ-ישראלים כמות."

הוא לא היה היחיד שחשב כך. לא פעם ניסה גם אוסטרוֹבסקי למצוא צעירים ישראל-יים המוכנים לרדת דרומה, לעבוד יחד עם שאר הפועלים בכביש. "אני מוכן לקבל מיד, ובלא כל היסוס, הוא אומר, כל קבוצה של צעירים שתרצה לרדת לכאן, אני בטוח שנוכחותם תחולל ממש מהפכה; הקטע שבין כורנוב לסדום יחול להיות ארץ זרה המסרי גפת איך שהוא לישראל, ויהפוך חלק מהארץ."

כיום קיים חוק חמור האוסר על בחורה ללון במתנה, נוכחותה עלולה, לדעת המנהלים, לגרום לכל מיני תופעות בלתי רצויות. קשה גם להבין איך בחורה תהיה מוכנה לרדת לשם בתנאים הקיימים. אולם אילו עדיה בכביש מרבה כמותן הברות ההכשרה, למשל, שעסקו שם שנים רבות בעבודות חוץ, היו בחורות מוצאות מקום גם בהשטח שהוא היום אחת החזיתות החלוציות של המדינה, ואז היו גם משתנים התנאים הייחודיים שיש להם.

בחורים ישראלים המוכנים לעבוד כפועלים פשוטים בכביש אינם הדבר היחיד החסר בנגב המזרחי: קשה גם למצוא אדם אחד המוכן לרדת ללמד את העולים החדשים עברית. יש להם, למורל העברית בארץ, כל מיני הצדקות לישיבתם דוקא בצפון. בשנת 1952 חלוציות היא, כנראה, רק נושא שמורים בישראל מלמדים אותו. הוא לשימוש חיצוני בלבד, לא לביצוע עצמי.

אילו אפשר היה לערוך רשימה של מיבי צעירים חלוציים לפי חשיבותם, אין כל ספק כי כביש סדום היה זוכה במקום הראשון. וכל מי שישול מלון לידיו יוכל להוכיח כי אנשים המבצעים מעשה חלוצי נקראים חלוצים. בעובדה זאת אין עוד הישוב מכיר.

תוספת של קצת קדחת, כיום, לימשל, נחשבת סלילת הכבישים בגליל ובעמק על ידי אנשי העלייה השנייה והשלישית כמעשה החלוצי הגדול ביותר של התקופה הזאת. די לבורגני תלאיבי שבישיעו להגיד כי "הייתי באחת הקבוצות שסללו את כביש צמח" כדי שעתה החלוציות תהדר את דמותו.

הנה קטע מתוך אחד הירחונים, המתאר את הווי אותם הימים:

דודקה התפרץ למחנה: "חברה! צעק בקולו העמוק, "תנו שכם! העגלה שוב שקעה בבוץ!" החברים יצאו מאוהליהם, אבל לא נזאו נלהבים ביותר; רק הבורק אמרו לדודקה שלא ינסה לעבור בדרך הקצרה, וכי מוטב לו לעבור דרך המושבה. אבל דודקה בכל זאת ידע איך להניע את החברה לתת שכם. "יש לי גם דאר מהקבוצה", אמר כאילו גילה סוד.

כמה עין כבר נהרו רוב החברים אל העגלה השקועה. מכתב מן הבית? מה לא יעשו כדי לקבלו! פניה אף קראה מפתח אוהל המטבח: "ראו גם אם שלחו לכם! היתה זאת הבדיחה הצהרית שלנו; פניה דאנה ללחם, אך למי מאתנו היה אכפת הלחם? במקרה הגרוע, היינו מתלוצצים, נגשלת את אבני הכביש. זה לא יהיה פחות טעים מאוהל לחם, ויכלל — גוסיף לזה קצת קדחת ואז לא יחבר מאומה."

בעוד שנושאים שנה, כן, היתה זו תקופה חלוצית והירוואית. בזה אין איש יכול להטיל ספק. תנאים קשים, אנשים שלא הורגלו לעבודה גופנית, ניתוק מהבית, חוסר מזון, קדחת.

אולם כל אלו אפשר למצוא היום בקטע שבין כורנוב לסדום. גם קדחת אינה חסרה. ומה כותבים על זה? "אתמול ביקר השר בכביש לסדום. יש להניח כי העבודה תסיימם תוך ששה חודשים" כותב עתון אחד.

הוגשה שאילתא לשרת העבודה בדבר הוצאות סלילת כביש סדום. כזכור הנטיח ראש הממשלה כי כביש זה יהיה גמור עד יום... כותב עתון שני.

על האנשים העובדים שם, על הצעירים המזיעים וקודחים, הגופלים ממארב מסתננים, לא מצא איש לנכון לכתוב. עליהם, כנראה, יכתבו בעוד 20 או 30 שנה.

כן, או יכתבו עליהם במלים לזהות, בי התלהבות, ישפכו עליהם מבול של מחמאות. יקשרו לראשיהם כתרי זהב, כי הם הם חלוצי 1952.

קולנוע

מה שמציין את המחזה, ואת שאר מחזורי תנו של היגו ותלמידיו, הם העלילות המסורבכות, האהבות הסוערות, הפאר וההדר של התפאורות והתלבושות. זה כלפי חוץ. מאחורי פאר הארמונות הציצו תמיד הרעיונות האנושיים של צדק ושיוון ששימשו נר לרגלי היגו.

ז'אן קוקטו, שעיבד את המחזה לתסריט ופייר ביאון שביים את הסרט, לא שכחו נקודת זה זאת, אבל לא שמו בה דגש חזק מדי, לא שכחו שהשודד מאנדלוויה (כפי שהסרט נקרא בארץ) הוא בראש וראשונה ספורד הפתקאות ממתה ומשעשע. וזכותם הגדולה של מעבדי הסרט ומבצעי הוא כי ידעו לרגם את המחזה, שנכתב עבור שחקנים שהצטיינו במשחק "גדול", לבצוע הקרוב יותר לחיים, כפי שדורש הקולנוע.

ספור העשה ברי בלאס (ואן יאריי), הסטודנט הביישן ההופך להיות אחד משריה, ואחובה היחיד של מלכת ספרד (דניאל דאריה), אינו נראה כלל וכלל מוזר לעיני הצופה שאינו רגיל כלל לראות מחזות מעין אלה מועלים על הבד. מאירי משחק בסרט תפקיד גוסף, של דון סואר דה באואן, אציל שהיה לשודד וכן דמותו של רי בלאס. הרמי יון בין השנים גורם לסבוכים שונים, בין השאר למותם של כמה אצילים ספרדיים, וכן בלאס עצמו. דוברי צרפתית יפיקו מן הסרט הנאה כפולה ומכופלת, כי לא מעט משירתו של היגו, שנשמר בו, מושמע באמנות רבה על ידי השחקנים.

התענוג

הבמאי היוגאני-הולביודיפריסאי מקס אור פולס, לאחר שטפל בהצלחה ביצירת סטפן צוויג (מכתב מאלמנטים) ואתרור שניצל (במעגל) ניגש להגש עיבוד קולנועי של שלושה מספריו המפורסמים של גי דה מופי. כאן, משלושת הספרים השני הארוך שבכולם, הוא גם המוצלח: מוסדה של מאדאם טטייה.

ה"מוסד" הוא בית בן קומתיים בעיר נמל קטנה במערבה של צרפת, שפנס אדום מתנוסס על דלתו. מדם טטייה (מלון רג) היא אשה בעלת מרץ, בת למשפחת איכרים שהצליחה בעסקיה, הפכה את ביתה למקום העליון ביותר שבצפון, מפגש לאריסטוקרטיה המקומית.

עזרתה על ידה חמש נערות שהנחמדה שבהן היא רוצה (דניאל דרייה). באחד הימים מוצאים הלוקחות הקבועים את דלתו של המוסד סגורה. המאדם ונערותיה נסעו אל הכפר. יוסף (ואן גבן), אחיה של גברת טטייה, הזמין את החבורה כולה לחגיגת הבת מצוה של בתו. קבוצת היצאניות הופכת רגשנית ביותר למראה תמימותה ותומחת של הלדה בת ה-12, פורצת בדיעות בעת התפילה בכנסיה, דמעות המדביקות את כל הנוכחים. בסוף התפילה פרוגה אליה הכומר, אומר בקול מלא התרגשות: "תודה לכן, תודה רבה. הודות לכן היה זה היום המאושר בחיי!"

למחרת חזרת החבורה העירה, ה"מוסד" נפתח שוב לשרות הקהל. השמחה חזרה לעיר.

שני הסיפורים האחרים, המוצלחים קצת פחות, מספרים על: א. רודף תענוגות זקן השם על פניו מסכת שעוה של איש-צעיר כדי למשוך את לב הנשים. ב. ציר שדוגמנית כופה את עצמה עליו, הורסת בכך את חייו.

שלושת הספרים הקצרים הללו מוכיחים שוב כמה כוח צפון בסרט האפיוזוי. הם מהווים את אחת התוכניות המשוכחות ביותר שהצליח הקולנוע להגיש בעת האחרונה. המונות קרובות, מבכר להשיג אותה במי צעים של צלומי נוף, תפאורות מסובכות, תמונות לילה, משחק ומוסיקה החזרת ונגשת לאורכו של הסרט.

משפחתו. מרוב בדידותו הוא מת דד עם פרילת העובדת במחלקה שלו עלים טריפ (שלי ווינטרס), גורם להריונה.

בינתיים מוכיח ג'ורג' את יעילותו בבית החרושת, עולה בדרגה, מצליח להסות אליו את לבה של יפהפיה עשרה, אנגילה (אלי זכת טיילור). כדי לסלק את עלים, הורשת כי ישא אותה לאשה הוא זומם להטביעה באגם, חוזר בו ברגע האחרון, אבל, כאשר עלים גופלת המימה במקרה, הוא נמנע מהיציאה, גורם על ידי כך לטביעתה.

ג'ורג' מובא למשפט, נידון למות, הולך אל כסא החשמל כדיעה כי אנגילה עודנה אוהבת אותו.

מקוט תחת השמש הוא ללא ספק אחד היסרטים הטובים ביותר שיצאו מהוליווד בעת האחרונה. הוא מביים, ערוך ומשוחק במי תינות, כמעט באיטיות, אבל אינו משעמם אף לרגע אחד. אם אינו ממצה את הספור

סרטים

מקום תחת השמש

תיאודור דרייזר הוא אחד מהשוכבי היספרים האמריקאים. עתונאי שהפך כותב רומנים, דרייזר היה בעל סגנון מגושם, כבד, כמעט לאידוקרטי. תיאוריו ארוכים, לעתים משעממים. אף על פי כן אין איש מטיל ספק בגדולתו. הוא היה הריאליסטי שבחברות הסופרים בני עמו: הוא התבונן בחברה האמריקאית, ביחוד בשלילי שבה, העלה את אשר ראה בשורה של ספרים עבי-כרס אך בעלי עלילות מרתקות. אחד מאלה נקרא טרגדיה אמריקאית.

בשנות השלושים המוקדמות הועתק הרור מן אל בד הקולנוע * בהצלחה קטנה בלבד. עתה הוא מועבר שנית אל הסרט בהצגה גדולה לאין ערוך. מקוט תחת השמש (כך נקרא העבוד הקולנועי של הרומן)

מולדתו. 8. לכנרים רבים יש מלויים קבורים עם פנסתר. מנה שני זוגות ידועים כאלה.

- 9. התאם את המנצח לתזמורת
- 10. תזמורת סימפוניית, מיניאופר
- 11. לים. 2) תזמורת סימפוניית, לונדון.
- 12. תזמורת חברה הקונצרטים של הקונסטרטוריון בפריס.
- 13. 1) דמיטרי מטרני
- 14. פוליס. 3) ד"ר מלקולם טריגנט.
- 15. מי יוצאדופן בקבוצת-האי מנים הבאה ומדוע?
- 16. בנו מיוזניץ — ארתור שואבל — וונדה לנדובסקה — סולומון.

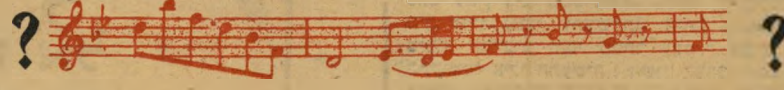
2. פסנתרן רוסי, העובדה שהוא גם פסנתרן ידוע, האפילה על נגינתו המצויינת, הקהל טען ש"מחברים הם לעתים רחוקות פסנתרנים טובים".

- 3. מחבר, בעל הרפסודיה הרומנטית, ונוסף לזאת מצטיין ככנר, פסנתרן, ציליסט ונגן-עוגב.
- 4. זמרת המטרופוליטן-אופרה בניו-יורק מפורסמת בביצוע מזהיר של אורות הפעמונים מתוך לאקמה לדליב.
- 5. רופא, מפורסם בעולם הרפואה ובעולם המוסיקה הוא נחשב למינגוהעוגב הטוב ביותר בימינו.
- 6. כנר-פלא, הטל אימה על כל ראויו בהבעתו המפלצתית שיוחסה לשטון. אותו כוח דמיוני ייחסו גם לנגינתו.
- 7. נגן צילו ספרדי, חדל להופיע בקונצרטים מאז שלטון פראנקו בי

דון המוסיקלי מס' 2: בשאלה מס' 8 כתוב: להנידל: צריך להיות: להיידן: בשאלה מס' 9 בתחנית הימשפט נשמטה המדה: תזמורתיות.

בשאלה מס' 10 כתוב: את ידיו ככל וריאציה, דמוי תו שונה — מבלי לגלות את זהותן. צריך להיות: את ידיו ככל וריאציה: דמות שונה. מבלי לגלות את זהותן. הוראות משונה עמוד 14.

של דרייזר במלוא משמעותו, הרי זה אולי, משום שהבמאי סבר כי לא יהיה זה דבר קל להשיג בסרט, החליט לוותר על חלק גדול מן הרקע החברתי, להעביר את העלילה אל השטח הפסיכולוגי האישי. בזה הצליח במדה בלתי רגילה.

השודד מאנדלוויה

בשנת 1838 היתה שיחת היום בפריז מוקדשת למחזה מאת משורר צעיר (36) שהסעיר לא אחת את הקהל הספרותי בבירת צרפת. שם המשורר ויקטור היגו; שם המחזה: רי בלאס. נושאו: שקיעתה של היקסרות הספרדית בזמנו של המלך קארל לוס השני (1661—1700). עליתן ושקיעתן של קיסריות היו הנושאים האהובים על המ שוררים הרומנטיים שהיגו היה מנהיגם הי רוחני.

אינו מנסה למסור את מלוא המשמעות החברתית של הטרגדיה. הבמאי ג'ורג' סטיינס התרכז בעיקר בעלילה הרומנטית הי משמשת לדרייזר רק עילא לפרשנות חברתית. אולם, כשלעצמו, הסרט הוא יצירה קולנועית מרתקת ונוגעת אל הלב.

ג'ורג' איסטמן (מונגומרי קליפט) הוא בחור צעיר וחסר השכלה, בן לאב עני שהקדיש את חייו לעבודות צדקה, ודודו של צ'ארלס איסטמן (הברט הייס), תעשיין עשיר. כאשר פוגש הדוד, בדרך מקרה, את ג'ורג', הוא מזמין אותו לעבוד בבית החרושת שלו. ג'ורג', השאפתן, רואה פתח לעליה בסולם החברה, חולם כי על ידי יחס משפחתי ישיג את כל אשר הוא חולם עליו: כסף, מעמד בחברה, אשה ועוירה.

אולם בימים הראשונים בעיר הזרה אין ג'ורג' אלא פועל רגיל בבית החרושת של דודו, מנודה על ידי בני הענף העשיר של

* בשנת 1830 גרמה הצגת מחזהו אחר של היגו, ארנטי, לקטטה גדולה בתיאטרון, בין חסידי הספרות הקלאסית לבין אוהדי השירה הרומנטית.

העולם הזה ממליץ על מקום תחת השמש השודד מאנדלוויה התענוג